

Curriculum vitae

Informații personale

Nume / Prenume **Iachimovschi Octavian**
Adresă(e) RM, Chișinău, com. Budești, [REDACTED]
Telefon(oane) Tel. Mobil : [REDACTED]
Fax(uri) -----
E-mail(uri) o.iachimovschi@procuratura.md
Naționalitate(-tăți) moldovean
Data nașterii 26 noiembrie 1986
Sex masculin

Locul de muncă vizat / Domeniul ocupațional

Procuror General

Experiența profesională

Perioada 2009 - curent
Funcția sau postul ocupat 2009-2011 – lector Universitatea de Studii Europene din Moldova
2011-curent – procuror în Procuratura Anticorupție
2017-curent – formator în cadrul Institutului Național al Justiției, director de modul
August 2019-decembrie 2019, 07 februarie 2023 – curent adjunct interimar al Procurorului șef al
Procuraturii Anticorupție (domeniul exercitarea urmăririi penale)
Noiembrie 2018-martie 2019, consultant de proiect Organizația Internațională a Migrației
Activități și responsabilități principale Exercițarea urmăririi penale, coordonarea și controlul activității procesuale a procurorilor, ofițerilor de
urmărire penală și ofițerilor de investigații
Numele și adresa angajatorului Procuratura Republicii Moldova
Tipul activității sau sectorul de activitate Procuratura Anticorupție

Educație și formare

Perioada 2005-2009 studii de licență
2009-2011 masterat
2009-2011 – studii de formare inițială la Institutul Național al Justiției, candidat la funcția de procuror
Calificarea / diploma obținută Licențiat în drept, master în drept
Disciplinele principale studiate /
competențe profesionale dobândite Drept penal, drept procesual penal
Numele și tipul instituției de învățământ
/ furnizorului de formare Universitatea de Studii Europene din Moldova
Institutul Național al Justiției
Nivelul în clasificarea națională sau
internațională Master în drept

Aptitudini și competențe personale

Limba(i) maternă(e) română
Limba(i) străină(e) cunoscută(e)

Curriculum vitae
Nume Prenume Octavian Iachimovschi

Autoevaluare
Nivel european (*)

	Înțelegere		Vorbire		Sciere
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	Exprimare scrisă
Limba rusă	C1	C1	C1	C1	C1
Limba engleză	B1	B1	B1	B1	B1
Limba franceză	B2	B2	B2	B2	B1
Limba ucraineană	C1	C1	C1	C1	B2

(*) Nivelul Cadrului European Comun de Referință Pentru Limbi Străine

Competențe și abilități sociale

Abilități de comunicare, de analiză, prelucrare, structurare și apreciere a datelor și informațiilor, abilități de lucru în echipă obținute în cadrul activității în calitate de lector, formator și procuror

Competențe și aptitudini organizatorice

Aptitudini organizatorice și de conducere a unei echipe obținute în cadrul activității în calitate de procuror. În calitate de director de modul, am asimilat aptitudini de a organiza activitatea pentru fiecare formator separat

Competențe și aptitudini tehnice

Competențe și aptitudini de utilizare a calculatorului

utilizarea softurilor ce țin de redactarea textelor și prelucrarea informațiilor electronice word, excell, power point, paint, pdf (utilizator independent), precum și a unor softuri de analiză a informației

Competențe și aptitudini artistice

Alte competențe și aptitudini

Permis(e) de conducere

Categoria B1

Informații suplimentare

Căsătorit, 4 copii

Anexe

Curriculum vitae
Nume Prenume

Octavian Iachimovschi

SCRISOARE DE MOTIVARE

Subiect : Obținerea funcției de Procuror General

Stimați domni/doamne,

Vă adresez această scrisoare de motivare ca răspuns la anunțul Dvs. din data de 23.10.2023, privind concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General.

Am absolvit facultatea de drept a Universității de Studii Europene din Moldova în anul 2009, iar în anul 2011 am obținut diploma de master în drept și am finisat studiile în cadrul Institutului Național al Justiției.

Activez în calitate de procuror în Procuratura Anticorupție începând cu data de 14.06.2011. domeniul procesual de activitate, în cea mai mare parte, a constituit exercitarea urmăririi penale, însă am obținut succese și în alte domenii profesionale de activitate (în anul 2014 am fost desemnat cel mai bun acuzator de stat).

Activitatea mea profesională a fost axată în cea mai mare parte pe investigarea infracțiunilor economice (domeniul financiar-bancar și "atacuri raider") și a corupției denumite generic "mari" (judecători, procurori, miniștri).

Începând cu anul 2019 conduc grupul de urmărire penală în cauza denumită generic "Frauda bancară".

În perioada 07.08.2019 – 10.12.2019 am exercitat interimatul funcției de adjunct al procurorului șef al Procuraturii Anticorupție și exercit la moment această funcție din 07.02.2023.

De asemenea, începând cu anul 2017 activez și în calitate de formator la Institutul Național al Justiției (formare inițială și formare continuă) și sunt director de modul la modulul "Infracțiuni economice, de corupție și conexe".

La fel, în perioada 2018-2019 am fost consultant de proiect în cadrul Organizației Internaționale a Migrației, care a rezultat, inclusiv, cu realizarea unui ghid practic de investigații financiare paralele.

Totodată, am participat la elaborarea mai multor proiecte de acte legislative, inclusiv modificarea Legii nr.59/2012, Codului de procedură penală secțiunea V, Codului de procedură penală - competențele Procuraturii Anticorupție, Legea nr.179/2023, modificarea Legii cu privire la Serviciul de Informații și Securitate, modificarea Legii nr.618/1995 ș.a.

Toate aceste activități mi-au permis să obțin abilități remarcabile în domeniul profesional, precum și abilități manageriale consistente.

Sunt o persoană comunicativă, dinamică, hotărâtă, cu mare putere de concentrare, sociabilă, care poate face față oricărei provocări, interesat de o continuă dezvoltare profesională, caracteristici personale pe care îmi doresc să vi le arăt.

Aprofundarea și analizarea problemelor, căutarea și propunerea de soluții pertinente, comunicarea, evaluarea într-un mediu internațional, sînt de asemenea criterii care răspund foarte bine aspirațiilor mele.

În speranța că am câștigat încrederea dumneavoastră, vă mulțumesc pentru atenția acordată și sper să vă pot oferi mai multe detalii în cadrul interviului.

Cu respect ,

Octavian Iachimovschi

14.05.2024

**CONCEPT DE MANAGEMENT ȘI DEZVOLTARE
INSTITUȚIONALĂ A PROCURATURII REPUBLICII
MOLDOVA**

Autor:

Octavian Iachimovschi, procuror în Procuratura Anticorupție

CHISINĂU 2024

CUPRINS

CAPITOLUL I. Sarcinile de bază ale Procuraturii Republicii Moldova.....	
CAPITOLUL II. Independența Procuraturii.....	
2.1. Independența procesuală.....	
2.2. Independența funcțională.....	
CAPITOLUL III. Volumul de lucru.....	
CAPITOLUL IV. Cooperarea cu organele de urmărire penală.....	
CAPITOLUL V. Cooperarea cu Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infracționale, Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Serviciul de Informații și Securitate, Autoritatea Națională de Integritate, subdiviziunile specializate subordonate Ministerului Afacerilor Interne și a.....	
5.1. Activitatea specială de investigații.....	
5.2. Recuperarea bunurilor infracționale.....	
5.3. Identificarea averilor nejustificate legal, integritatea în activitatea publică și privată.....	
5.4. Prevenirea și combaterea spălării banilor.....	
CAPITOLUL VI. Cooperarea cu puterea legislativă și puterea executivă.....	
CAPITOLUL VII. Interacțiunea cu mass-media.....	
CAPITOLUL VIII. Interacțiunea cu avocații.....	
CAPITOLUL IX. Digitizarea activității procesuale și evidenței statistice.....	

Capitolul I

Sarcinile de bază ale Procuraturii Republicii Moldova

Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

Sarcina de bază a Procuraturii este asigurarea respectării legii și înlăturarea consecințelor abaterilor de la lege.

Ca și parte a puterii judecătorești, Procuratura este un pilon esențial în procesul de înfăptuire a justiției și actor principal în procesul de asigurare a unor investigații penale eficiente și corecte.

Nu în ultimul rînd Procuratura trebuie să asigure un climat de siguranță în societate pentru ca fiecare persoană să aibă certitudinea că orice faptă penală este sancționată, iar drepturile și libertățile fundamentale sunt respectate.

Capitolul II

Independența Procuraturii

Legea nr.3/2016 statuează că "Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești care, în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății."

La fel, Legea stabilește că "Procuratura este independentă de puterile legislativă, executivă și judecătorească, de orice partid politic sau organizație social-politică, precum și de oricare alte instituții, organizații sau persoane."

Independența Procuraturii se bazează pe cîteva elemente:

1. Independența procesuală
2. Independența funcțională

Subcapitolul II.1. Independența procesuală

Independența procesuală este axată atît pe independența procurorului general, adjuncților săi și a procurorilor șefi, precum și pe independența procesuală a procurorilor din cadrul procuraturilor.

Procurorii nu pot primi indicații despre cum trebuie să acționeze într-o cauză penală concretă de la persoane terțe, iar indicațiile date de către procurorii ierarhic superiori trebuie să fie scrise și întemeiate pe prevederi legale în limitele competențelor prescrise de Codul de procedură penală.

În ansamblu, independența procesuală este parte a independenței sistemului procuraturii, iar factorii determinanți sunt voința fiecărui procuror de a lupta pentru aceasta, precum și comportamentul corect și legal al procurorului ierarhic superior și al conducerii Procuraturii Generale.

Procurorul General trebuie să asigure existența unor mecanisme reale și eficiente care să preîntâmpine imixtiunea în cursul normal al procesului penal și, nemijlocit, mecanisme care să asigure că orice decizie adoptată de un procuror să fie legală și asumată.

Procurorii trebuie încurajați să comunice orice influență necorespunzătoare, iar Procuratura Generală să excludă orice formă de influență directă sau camuflată asupra procurorului în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu.

În altă ordine de idei, procurorii șefi trebuie îndrumați de a respecta cu strictețe condițiile de implicare procesuală și să garanteze procurorilor din subordine un climat sigur și legal de activitate.

Nu mai puțin importantă este garantarea independenței Procuraturii ca instituție de posibile ingerințe ale altor puteri în stat.

Este imperios ca în discursul lor politicienii să facă o distincție clară între judecăți de valoare și fapte, iar rolul Procurorului General este de a asigura un echilibru eficient în procesul de colaborare cu acestea.

Pe perioada mandatului Procurorul general trebuie să asigure mecanismele necesare pentru garantarea independenței procurorilor și a Procuraturii ca parte a autorității judecătorești.

În acest sens, procurorul șef trebuie să asigure un climat care să asigure o percepție reală a independenței procurorului față de factorii externi, dar și o percepție reală a dependenței procurorului față de lege.

Propuneri/obiective

- Crearea unei platforme de raportare a influențelor necorespunzătoare, administrată de o subdiviziune din cadrul Procuraturii Generale sau de către societatea civilă și Consiliul Superior al Procurorilor.
- Revizuirea ordinilor și regulamentelor interne în vederea prescrierii condițiilor clare de intervenție a procurorilor șefi în activitatea procurorilor ierarhic inferiori.
- Excluderea coordonării soluțiilor procesuale între procurorii în procuratură cu procurorii șefi.
- Excluderea oricărui model de raportare a informației adjuncților Procurorului General de către procurorii procuraturilor specializate.
- Stabilirea unor criterii clare de raportare față de Procurorul General.

- Prescrierea condițiilor de control efectuat de procurorii din cadrul Procuraturii Generale asupra activității procesuale a procurorilor din teritoriu.
- Reglementarea condițiilor controlului efectuat de Procurorul General asupra cauzelor aflate în exercitarea și conducerea Procuraturilor specializate.
- Reglementarea internă a comunicării procurorilor cu alte autorități publice referitor la datele de urmărire penală.

Subcapitolul II.2 Independența funcțională

La moment Procuratura Republicii Moldova este sub-capacitată pentru a putea să realizeze toate funcțiile stabilite în legea cu privire la Procuratură.

În altă ordine de idei mesajul politic vine să creeze în percepția societății faptul că Procuratura ar avea mai multe responsabilități decât cele prevăzute de Lege.

O procuratură puternică și independentă este cheia succesului în prevenirea și combaterea criminalității, însă o procuratură atotputernică este factor periculos pentru societate și stat.

Procuratura nu este un organ monopolist de control al relațiilor sociale și nici a interacțiunii persoanei cu autoritățile publice sau entităților private, iar societatea trebuie informată corect despre rolul și funcțiile Procuraturii.

În linii generale, întreaga Procuratură este insuficient capacitată cu personal auxiliar, necesități logistice și sedii adecvate pentru desfășurarea activității.

De altă parte, Procuratura Generală a semnalat de mai multe ori despre o lipsă acută de procurori, iar volumul de lucru în unele procuraturi este peste limita capacităților acestora.

Subsecvent, urmează a fi menționat că o bună parte a timpului de muncă al procurorilor este ocupat de chestiuni auxiliare nespecifice activității de procuror, inclusiv activități de statistică, analiză și studii.

Aceste activități generează o sarcină suplimentară inechitabilă și distructivă activității de urmărire penală și reprezentării acuzării desfășurate de către procuror. Acestea au o frecvență lunară, semestrială sau anuală.

Este imperios ca procurorii să fie debarasați de aceste sarcini improprie și transmiterea acestora unei subdiviziuni administrative formate din funcționari publici angajați.

Aceste probleme sunt mai vizibile în cazul Procuraturii Anticorupție rolul căreia este crucial în combaterea corupției la nivel înalt, fenomen care riscă să compromită integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Capacitarea Procuraturii Anticorupție și revizuirea rolului și funcțiilor Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale trebuie să fie o preocupare primordială a Procurorului general ca și obiectiv pe termen scurt.

Procuraturile specializate urmează a fi înzestrate cu instrumente eficiente ce ar garanta, pe de o parte independența acestora și, pe de altă parte, responsabilitatea.

În această ordine de idei, pe termen scurt, urmează a fi analizat și discutat rolul procuraturilor de circumscripție și capacitatea lor de integrare în cadrul altor procuraturi, inclusiv specializate (PCCOCS și PA).

De asemenea, este necesară revizuirea cât mai rapidă a hărții procuraturilor. O soluție optimă ar fi redistribuirea sediilor procuraturilor prin asocierea amplasării lor cu sediul instanțelor judecătorești.

Desigur că acest ultim aspect urmează a fi tratat cu atenție și cu consultarea procurorilor din teritoriu și evidențierea aspectelor și caracteristicilor particulare zonale (logistică, căi de acces, număr necesar de angajați, specificul faptelor penale etc.).

Cert este faptul că menținerea unui număr atât de mare de procuraturi (32 de procuraturi raionale, 3 procuraturi municipale (în total 9 oficii), Procuratura UTA Găgăuzia (4 oficii), 3 procuraturi specializate (în total 9 oficii) și Procuratura Generală) nu este justificată nici din punct de vedere a suprafeței Republicii Moldova și nici din punct de vedere al cheltuielilor necesare suportate.

În acest context, ca rezultat al revizuirii hărții instanțelor judecătorești, este utilă examinarea posibilității revizuirii hărții procuraturilor după aceeași structură (în partea ce ține de procuraturile teritoriale).

Imediat după confirmarea legală a noii hărți judecătorești, Procurorul General trebuie să inițieze consultări cu procurorii în vederea soluționării chestiunilor expuse *supra*.

O soluție ce ar armoniza noua structură realităților sistemului procuraturii ar fi crearea oficiilor teritoriale, inclusiv a oficiilor de reprezentare acuzării de stat.

O amenințare la întreaga activitate a Procuraturii Republicii Moldova și anume factorul demotivant care duce la lipsa cadrelor constă în special în remunerarea insuficientă, volumul de lucru și responsabilitatea enormă generată de importanța anchetelor efectuate.

Nu poate fi neglijat că anume acest fapt reprezintă factorul principal care generează insuficiența de cadre.

Aceste realități constituie vulnerabilități serioase ale sistemului de justiție care nu sunt tratate într-un mod corespunzător.

Astfel:

- Începând cu anul 2018 procurorii sunt, practic, una din puținele categorii de salariați care nu au beneficiat de îmbunătățirea condițiilor salariale (în circumstanțele în care rata inflației în aceeași perioadă a constituit cca 70%);

- La moment, îndemnizația la eliberare este singura garanție socială acordată procurorilor (restul garanțiilor sociale, inclusiv pensionarea anticipată fiind excluse treptat);
- Sistemul procuraturii este supus unor critici excesive exprimate, uneori, prin alegații neîntemeiate pe fapte sau argumente juridice adecvate;
- Volumul de lucru este repartizat neuniform;
- Salariile funcționarilor publici și ale personalului auxiliar din cadrul procuraturilor nu sunt suficient de atractive;
- Etc.

Misiunea Procurorului general este să identifice mecanisme reale de înlăturare a acestor vulnerabilități prin comunicare cu instituțiile responsabile, inclusiv cu cele sindicale, eficientizarea aportului Procuraturii la elaborarea mecanismelor legale ce reglementează activitatea procurorilor și garanțiile sociale ale acestora și ale personalului auxiliar, comunicarea permanentă cu societatea civilă și informarea societății despre rolul procuraturii într-un stat de drept și locul acesteia în sistemul de justiție.

Subcapitolul II.3 Protecția internă a procurorilor

Activitatea de serviciu a procurorilor trebuie să fie caracterizată prin stabilitate și legalitate.

Instituirea unui mecanism de protecție internă în cadrul Procuraturii Generale ar putea să asigure garanția că procurorii nu vor fi supuși unor proceduri abuzive ce ar perturba activitatea acestora, iar imaginea Procuraturii va putea fi protejată în fața unor acuzații abuzive.

În acest context, urmează a fi menționat că la acest moment în cadrul Procuraturii lipsește o instituție de protecție a angajatului procuraturii și a imaginii procuraturii în ansamblu, instituție crearea căreia este necesară pentru asigurarea climatului sigur de muncă, precum și pentru sporirea încrederii societății.

Această instituție poate contura forma unei subdiviziuni separate în cadrul Procuraturii Generale și poate avea sarcina de a verifica acuzațiile aduse angajaților Procuraturii în ansamblu.

Crearea unei astfel de subdiviziuni va ajuta la evitarea riscurilor operaționale, precum și la protejarea angajaților procuraturii împotriva influențelor în activitatea lor sau împotriva unor acuzații denigratoare sau nefondate.

În particular, subdiviziunea ar putea asista procurorii în fața Colegiului pentru disciplină și etică la formularea poziției de apărare.

Totodată, este necesar de a renunța la mecanismul de control al timpului de muncă din partea Procuraturii Generale asupra procuraturilor teritoriale și

specializate, această funcție urmînd a fi transmisă procurorilor șefi care vor fi responsabili asupra eficienței procuraturilor pe care le conduc.

Propuneri/obiective:

- Digitizarea proceselor în cadrul Procuraturilor, inclusiv asigurarea implementării conceptului de dosar electronic.
- Implementarea dosarului electronic începînd cu activitatea organelor de urmărire penală.
- Revizuirea hărții procuraturilor.
- Trecerea unor funcții privind gestionarea timpului de muncă în competența procurorilor șefi ai procuraturilor specializate și teritoriale.
- Asigurarea procuraturilor cu spații corespunzătoare pentru păstrarea dosarelor și a corpurilor delictive, inclusiv asigurarea tuturor procuraturilor cu pază.
- Crearea subdiviziunilor administrative de suport în cadrul Procuraturii Anticorupție și Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale: Secția resurse umane; Secția contabilitate, finanțe și logistică; Secția comunicare cu mass-media; Secția analiză, cancelarie și statistică, Secția specialiști și traducere.
- Mărirea numărului de procurori, ofițeri de urmărire penală și consultanți în Procuraturile specializate
- Angajarea sau detașarea, din cadrul altor instituții, a specialiștilor în domeniile: evaluare și contabilitate, construcții, tehnologii informaționale, analitică, financiar – bancar etc.;
- Trecerea activităților de statistică, analiză și studiu din sarcina procurorului în sarcina unei subdiviziuni administrative compuse din funcționari publici.
- Stabilirea unui grad atractiv de salarizare a ofițerilor de urmărire penală, ofițerilor de investigații, consultanților, specialiștilor și a personalului auxiliar.
- Acordarea unui sediu separat propriu pentru desfășurarea activității Procuraturii Anticorupție.
- Atribuirea procurorilor a statutului de magistrat.
- Identificarea soluțiilor reale privind mărirea salariilor angajaților procuraturilor.
- Limitarea dependenței Procuraturii de puterea executivă la stabilirea quantumului salarizării angajaților procuraturii.
- Crearea unei entități ce va asigura protecția internă a angajaților procuraturii.

Capitolul III

Volumul de lucru

La moment sarcina de lucru a procurorilor este destul de mare, fapt care face ca activitatea de urmărire penală și reprezentare a acuzării de stat să nu atingă nici pe departe nivelul necesar de eficiență.

Acest fenomen, influențează direct nu doar calitatea cauzelor penale și termenele de desfășurare a procesului penal, dar și încrederea societății în activitatea Procuraturii.

Factorii principali care generează aceste consecințe țin de numărul mare de dosare penale în gestiunea unui procuror, lipsa suportului consultativ necesar, existența unor sarcini improprie activității de procuror, competențele procesuale în materie și *in personam* atribuite procurorului conform Codului de procedură penală.

Desigur că unul dintre factorii generatori ai acestei probleme este incriminarea exagerată a unor fapte ca fiind infracțiuni.

Un alt factor determinant este birocratizarea excesivă a procedurilor penale, fapt care duce la tergiversarea proceselor penale și realizarea unor activități inutile procesului penal.

Totodată este necesară realizarea unei divizări clare, inclusiv prin reglementare procesuală, a domeniilor de conducere și exercitare a urmăririi penale.

Rolul procurorului la în domeniul conducerii urmăririi penale trebuie redus, punându-se accent pe activități de control și supraveghere a urmăririi penale desfășurate de către organele de urmărire penală.

În lumina noilor tendințe, o repartizare aleatorie a cauzelor penale ar putea fi eficientă doar pentru domeniile de conducere a urmăririi penale și reprezentare a acuzării de stat.

De asemenea, exercitarea urmăririi penale de către procuror trebuie să reprezinte un domeniu specific activității procuraturilor specializate și am procurorilor pentru misiuni speciale și mai puțin sau chiar de loc procurorilor din cadrul procuraturilor teritoriale.

La fel, crearea unor subdiviziuni judiciare la nivelul fiecărei procuraturi ar putea să reducă impactul volumului de lucru la faza de urmărire penală. Totuși activitatea de reprezentare a acuzării de stat nu trebuie să fie o funcție exclusivă a acestor subdiviziuni.

Propuneri/obiective:

- Modificarea Codului de procedură penală în vederea excluderii procedurilor birocratice de desfășurare a procesului penal.
- Implementarea unui mecanism de repartizare aleatorie a cauzelor penale aflate în conducerea procurorului și la faza judecării cauzei pentru reprezentarea acuzării de stat.

- Crearea subdiviziunilor judiciare la nivelul fiecărei procuraturi.
- Preluarea unor atribuții procesuale la faza de urmărire penală de la procuror și darea acestora la ofițerul de urmărire penală.
- Reducerea activității de urmărire penală desfășurate de către procurorii din cadrul Procuraturii generale

Capitolul IV

Cooperarea cu organele de urmărire penală

Procuratura Generală trebuie să asigure că cooperarea cu organele de urmărire penală este realizată pe principii de legalitate, profesionalism și eficiență.

Astfel, Procurorul General trebuie să aibă un rol coordonator în acest proces și să intervină pentru armonizarea activității de urmărire penală.

În acest context, Procurorul General trebuie să intervină cu instrucțiuni metodice privind anumite aspecte ale procesului penal, iar procurorii din cadrul Procuraturii generale, cu suportul celorlalte procuraturi trebuie să asigure uniformizarea continuă a practicii.

În acest sens este necesară revizuirea sau adoptarea unor instrucțiuni metodice, ghiduri pentru mai multe compartimente, inclusiv:

- Efectuarea și autorizarea măsurilor speciale de investigații;
- Controlul efectuării urmăririi penale în termen rezonabil;
- Asigurarea confidențialității urmăririi penale în coraport cu dreptul unor participanți la proces de a avea acces la materialele de urmărire penală, precum și comunicarea datelor de urmărire penală altor entități, inclusiv mass-media atunci când este justificată cauza de interes public;
- Aplicarea acordurilor de recunoaștere a vinovăției, cooperare și în interesul legii;
- Soluțiile bazate pe discreția procesuală a procurorului;
- Aplicarea instituției medierii în procesul penal;
- Recuperarea bunurilor infracționale, confiscarea extinsă și investigarea îmbogățirii ilicite;
- Metodica investigării infracțiunilor de corupție și a infracțiunilor conexe celor de corupție;
- Etc.

Nu în ultimul rând managementul activității de urmărire penală, trebuie să se axeze pe mecanisme concrete de prioritate și oportunitate, reieșind din impactul faptelor penale investigate asupra activității economice sau sociale.

În mod practic, procurorii împreună cu ofițerii de urmărire penală urmează să desfășoare ședințe comune în cadrul cărora să identifice în care cauze activitățile de urmărire penală trebuie să se desfășoare prioritar.

În acest sens, Procuratura generală trebuie, la fel, să vină cu instrucțiuni metodice în care să fie descrise criteriile concrete ce ar permite prioritizarea urmăririi penale în anumite cauze.

Criteriile acestui mecanism se pot baza pe complexitatea cazului, existența persoanelor bănuite sau învinuite, aplicarea măsurilor preventive, necesitatea aplicării unor procedee probatorii ce nu suferă amânare, iminența pierderii probelor, impactul social al cauzei sau interesul social.

Nu în ultimul rând, Procuratura generală va trebui să analizeze dacă rolul și locul unor organe de urmărire penală în sistemul de urmărire penală mai este actual și să vină cu propuneri concrete față de autoritățile responsabile.

Capitolul V

Cooperarea cu Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infraționale, Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Serviciul de Informații și Securitate, Autoritatea Națională de Integritate, subdiviziunile specializate subordonate Ministerului Afacerilor Interne ș.a.

Desfășurarea urmăririi penale nu poate deveni eficientă fără suportul altor instituții de profil, activitatea cărora vine să asiste procurorii în realizarea unor investigații eficiente.

În aceste condiții Procuratura trebuie să aibă o conlucrare eficientă cu alte instituții publice care nu desfășoară nemijlocit activitate de urmărire penală, însă care realizează activități fără de care urmărirea penală nu își poate atinge scopul.

Principalele direcții de conlucrare, în acest sens, sunt:

- Activitatea specială de investigații;
- Recuperarea bunurilor infraționale;
- Identificarea averilor nejustificate legal, integritatea în activitatea publică și privată;
- Prevenirea și combaterea spălării banilor.

Subcapitolul V.1 Activitatea specială de investigații

În lumina noilor modificări operate în legislația de profil, rolul Procuraturii este determinant atât în cazurile în care măsurile speciale de investigații sunt realizate în cadrul procesului penal, cât și în afara acestuia.

În ambele cazuri, procurorul are atribuții specifice atât de autorizare a măsurilor speciale de investigații, cât și de control, coordonare și verificare a legalității acestora.

În aceste condiții Procuratura trebuie să garanteze că aplicarea acestora este realizată în strictă conformitate cu prevederile codului de procedură penală și a Legii nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații.

Nu mai puțin importantă este misiunea de a asigura controlul efectiv al activității informative/contrainformative realizate de către Serviciul de Informații și Securitate, având în vedere delimitarea competențelor SIS în materie de investigații.

Este imperios ca Procuratura să verifice și să explice societății necesitatea autorizării și efectuării măsurilor speciale de investigații în coraport cu numărul de cauze penale investigate.

Totodată, asigurarea necesității și proporționalității reprezintă un factor determinat în acest sens.

Subcapitolul V.2 Recuperarea bunurilor infracționale

Indiferent de domeniul de activitate de bază, procurorii trebuie să se concentreze pe implementarea mecanismelor de recuperare a bunurilor infracționale.

La moment, Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infracționale asigură, în cea mai mare parte, activitatea de recuperare pînă la faza judecării cauzei.

Pentru eficientizarea acestei activități urmează a fi consolidate capacitățile ARBI.

Totodată, Procuratura trebuie să asigure ARBI cu toate informațiile necesare realizării activității de recuperare, dar și pentru ținerea evidenței sechestrelor aplicate în cazurile în care acestea au fost realizate fără participarea ARBI.

Aceasta presupune un schimb de informații permanent, precum și comunicări periodice pentru revizuirea sau recapitularea practicii în domeniu.

La nivelul coordonării activității celor două instituții, urmează a fi desemnat un procuror responsabil care va asigura cooperarea informală, în limita în care această cooperarea nu va leza confidențialitatea unor cauze penale concrete.

Nu mai puțin importantă este extinderea competențelor procurorului și ARBI la etapa executării sentințelor judecătorești în care a fost dispusă confiscarea bunurilor condamnatului, însă sechestrile aplicate nu acoperă prejudiciului. În

această parte este utilă efectuarea investigațiilor financiare, sub controlul procurorului, și după pronunțarea sentinței de condamnare.

Subcapitolul V.3 Identificarea averilor nejustificate legal, integritatea în activitatea publică și privată

Procurorii/organele de urmărire penală urmează să atragă o atenție sporită la investigarea cauzelor penale în privința persoanelor publice/ persoanelor cu funcție de demnitate publică sau a cauzelor penale din care relevă activități ale persoanelor publice/ persoanelor cu funcție de demnitate publică.

Investigațiile în aceste cauze trebuie să se desfășoare cu prioritate.

Procurorii, ofițerii de urmărire penală și ofițerii de investigații trebuie să fie instruiți permanent asupra metodicilor de investigare a acestor categorii de infracțiuni, iar procurorul șef are obligația să încurajeze astfel de instruirii atât pe platforma Institutului Național al Justiției, cât și în afara acestuia.

De asemenea, Procuratura trebuie să aibă o colaborare frecventă cu Autoritatea Națională de Integritate pentru a asigura procurorilor sau ofițerilor de urmărire penală acces la informațiile deținute de aceasta.

La nivelul coordonării activității instituțiilor, urmează a fi desemnați procurori șefi responsabili care vor asigura cooperarea informală, în limita în care această cooperarea nu va leza confidențialitatea unor cauze penale concrete.

Subcapitolul V.4 Prevenirea și combaterea spălării banilor

În activitatea lor, procurorii din cadrul Procuraturii și ofițerii de urmărire penală trebuie să atragă o atenție sporită faptului că infracțiunile investigate generează, în cele mai multe cazuri, venituri pentru infractori, iar blocarea sechestrarea și confiscarea lor reprezintă un proces important în lupta cu criminalitatea.

Procurorii, ofițerii de urmărire penală și ofițerii de investigații trebuie să fie instruiți permanent asupra metodicilor de investigare a acestor categorii de infracțiuni, iar procurorul șef are obligația să încurajeze astfel de instruirii atât pe platforma Institutului Național al Justiției, cât și în afara acestuia.

În egală măsură urmează a fi acordată o atenție sporită faptelor investigate care au generat venituri ilegale și care au fost plasate, stratificate și integrate în circuitul legal.

Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este o instituție cheie în acest proces, iar informațiile diseminate de către acesta urmează a fi analizate într-un mod profesionist.

Colaborarea cu Serviciul trebuie să aibă un caracter permanent, inclusiv prin stabilirea criteriilor și cazurilor ce pot permite utilizarea informației diseminate în calitate de probă.

De asemenea, angajații Procuraturii trebuie să aibă o înțelegere completă a capacităților Serviciului.

Acest fapt va eficientiza procesul de urmărire penală și va ajuta la confiscarea fondurilor criminale.

La nivelul coordonării activității celor două instituții, urmează a fi desemnat un procuror responsabil care va asigura cooperarea informală, în limita în care această cooperarea nu va leza confidențialitatea unor cauze penale concrete.

Propuneri/obiective:

- Revizuirea și elaborarea de noi instrucțiuni metodice și ghiduri pentru actorii procesului penal responsabili de efectuarea urmăririi penale;
- Revizuirea actelor interdepartamentale ce țin de activitatea specială de investigații;
- Analiza locului și rolului organelor de urmărire penală;
- Acordarea suportului la instruirea continuă a ofițerilor de urmărire penală și a ofițerilor de investigații.

Capitolul VI

Cooperarea cu puterea legislativă și puterea executivă

Cooperarea cu puterea legislativă și puterea executivă trebuie să se realizeze în limitele prevederilor Constituționale, ținând cont de separația puterilor în stat.

Procuratura Generală, împreună cu autoritățile responsabile, sunt instituții cheie care pot furniza atât puterii executive, cât și puterii legislative informații, idei și concepte necesare pentru perfecționarea mecanismelor de prevenire a criminalității și pentru îmbunătățire cadrului legislativ primar și secundar.

Acest lucru poate fi realizat prin propuneri sau analize realizate de către Procuratură în procesul de desfășurare a procesului penal.

Totodată, cooperarea cu aceste instituții nu trebuie să comporte un caracter de raportare.

Procurorul este responsabil, inclusiv penal, pentru informația pe care o diseminează, iar solicitările puterii executive sau legislative de a furniza informații pe cauze penale concrete afectează independența procurorului.

În altă ordine de idei, Procuratura trebuie să activeze într-un mod care va exclude implicarea acesteia în activități politice, însă care va garanta o toleranță zero față de corupția politică.

Capitolul VII

Interacțiunea cu mass-media

Procuratura Generală trebuie să adopte mecanisme echilibrate de comunicare cu mass-media ținând cont de confidențialitatea urmăririi penale și prezumția de nevinovăție.

În ambele cazuri, responsabilitatea de a comunica cu reprezentanții mass-media este atât de competența Procurorului General, adjuncților, a procurorului șef cât și a procurorului de caz, ultimul fiind, conform art.212 din Codul de procedură penală, responsabil pentru aprecierea confidențialității urmăririi penale.

În egală măsură informații relevante și importante pentru societate trebuie să fie publicate pe pagina web oficială a Procuraturii.

Procuratura trebuie să comunice cu reprezentanții mass-media prin toate mijloacele permise și în limitele admise de lege.

Aceste sarcini pot fi realizate prin:

- Conferințe de presă
- Breafing-uri
- Comunicate de presă
- Interviuri
- Etc.

Pentru punerea în discuții a anumitor fenomene sau politici de combatere a infracționalității este salutabilă organizarea unor cluburi de presă.

O soluție utilă în eficientizarea procesului de educare în spiritul toleranței zero a criminalității este crearea unor emisiuni tv cu participarea procurorilor și a altor juriști, la care să poată fi puse în discuție și explicate anumite prevederi legale sau fenomene (desigur în măsura în care nu vor fi divulgate date ale urmăririi penale).

La fel, este util ca procurorii să desfășoare, periodic, ore educative în rîndul elevilor din școli, licee și colegii în care să sporească capacitatea minorilor de a-și autoeduca conștiința juridică și social

Capitolul VIII

Interacțiunea cu avocații

Interacțiunea dintre angajații Procuraturii cu avocații trebuie să se realizeze în așa mod încît să nu lase loc de dubii asupra unor lipsuri de integritate sau dubii asupra unor înțelegeri penale.

Interacțiunea cu avocații trebuie să se bazeze pe legalitate și pe respect reciproc.

Este esențial ca Procuratura să nu fie tratată în mediul avocaților ca o instituție represivă sau neprofesionistă.

Procurorii trebuie să ofere accesul la materialele de urmărire penală pînă la terminarea urmăririi penale în măsura în care aceasta nu va afecta desfășurarea procesului penal și aflarea adevărului.

Altfel spus, refuzurile formale de a oferi accesul la cauza penală nu trebuie admise.

Acest fapt poate fi realizat prin transparență și activitate profesionistă.

Dezbaterile între procurori și avocați trebuie să aibă loc doar în limita procesului penal și doar cu referire la poziția legală a fiecărei părți.

Alte dezbateri pot fi realizate pe platforme publice și doar cu referire la anumite politici de implementare a legislației sau cu referire la practica judiciară, fără a pune în discuție o speță concretă, asupra căreia instanța încă nu s-a pronunțat.

Atît avocații cît și procurorii trebuie să conștientizeze că sunt parte a aceluiași proces și că urmăresc același scop, iar comportamentul abuziv nu este tolerat.

Principiul care guvernează relația procuror-avocat este că aceste două profesii trebuie să colaboreze și nu să își atribuie rolul de călău, pe de o parte, sau rolul de complice, pe de altă parte.

Capitolul IX

Digitizarea activității procesuale și evidenței statistice

Digitizarea activităților în cadrul Procuraturii ar genera o economie de resurse financiare și timp, ce pot fi redistribuite pentru activitățile de bază.

Ținerea paralelă a evidenței atît electronic cît și pe suport de hîrtie reprezintă un factor demotivant pentru activitatea de bază, procurorii fiind solicitați de a întocmi o sumedenie de dări de seamă sau note informative, statistici etc.

Aceste circumstanțe generează utilizarea la capacități minime a sistemelor informatice existente, în special e-dosar, pentru evidența activității procesuale și generarea rapoartelor statistice.

Este necesar de a fi menționat că utilizarea la maximă capacitate a sistemelor informatice ține atît de comoditatea utilizării sistemului, atractivitatea utilizării lui și eficiența acestuia.

Pentru aceasta este necesară capacitarea în termeni proximi a resurselor programului e-dosar și trecerea treptată la forma dosarului electronic prin excluderea, în măsura posibilității, a actelor procedurale pe suport de hîrtie, iar pe termen mediu, întocmirea electronică a actelor în care se consemnează acțiunile procesuale și acțiunile de procedură.

Un alt aspect ce urmează a fi promovat este comunicarea electronică cu organul de urmărire penală, judecătorii de instrucție și avocați.

Comunicarea prin intermediul unui sistem informatic securizat ar duce la economisirea resurselor procuraturii, precum și a timpului și resurselor financiare proprii ale procurorilor (la moment deplasarea la sediul instanței de judecată – jud. Chișinău sediul Ciocana, se realizează preponderent din contul procurorilor).

În aceste condiții implementarea unui soft care să permită transmiterea demersurilor către judecătorul de instrucție, în format digital, precum și coresponderea electronică cu avocații ar constitui un avantaj serios.

Pe termen lung, Procurorul General urmează să catalizeze implementarea programului e-dosar și în organele de urmărire penală, precum și fuzionarea e-dosar cu Programul integrat de repartizare a dosarelor.

Desigur, că aceste măsuri trebuie complementate cu modificările legislative de rigoare (Codul de procedură penală, regulamentele CSM etc.).

Propuneri/obiective:

- Eficientizarea sistemelor informaționale existente prin asigurarea funcționării acestora la capacitatea maximă propusă;
- Renunțarea treptată la dosarul pe suport de hârtie;
- Instituirea unor rețele electronice de comunicare cu participanții la proces
- Instituirea unor sisteme de comunicare electronică cu organele de urmărire penală și subdiviziunile specializate.

Octavian Iachimovschi

candidat la funcția de Procuror General XXXXXXXXXX